

SVETOVÝ POPOL: YGGDRASIL

RUDOLF STEINER

GA 101

7. októbra 1907, Berlín

Prekladateľ neznámy

Počas niekoľkých nasledujúcich prednášok budeme študovať vzťah toho, čo by sme mohli nazvať okultnými alebo mystickými symbolmi, k astrálnemu a duchovnému svetu. Neustále sa stretávate so znakmi, symbolmi, príbehmi, ktoré úplní materialisti odmietajú len ako poetické fantázie. Predpokladajú, že takéto veci nejakým spôsobom vznikajú z predstáv jednoduchých ľudí a považujú ich za nezmyselné nezmysly. Alebo sa môžete stretnúť s dobre naladenými ľuďmi, ktorí špekulujú o význame takých symbolov, ako je pentagram atď. Na Mníchovskom kongrese sme jasne povedali, že pripisujeme určitý význam okultným znakom. Skutočný okultista však nešpekuluje, ale snaží sa nájsť skutočné fakty. Filozofickými špekuláciami nikdy nezistíte význam okultných znakov a veľa toho, čo sa o ich význame hovorí a píše, je bezcenné, pretože pochádza len z myslenia. Napriek tomu sú tieto znaky pre nás dôležité, pretože sú akoby nástrojmi, prostredníctvom ktorých môžeme vstať do vyšších svetov. Uvažujme dnes o inej forme symboliky; je vám už známy a my sa teraz pokúsime odhaliť jeho skutočný pôvod a hodnotu. Predtým, ako prejdeme k tomuto, musíme urobiť niekoľko predbežných pozorovaní o ľudských bytostiach. Čoskoro uvidíte, prečo sa zavádza predmet zdanlivo dosť vzdialený.

Vráťme sa do časového bodu vývoja, ktorý je vám všetkým známy. Viete, že nášmu vlastnému veku predchádzal vek Atlantíd. V praveku bola krajina tam, kde dnes leží dno Atlantického oceánu, a územie, ktoré teraz zaberáme, bolo široko-ďaleko pokryté vodou. Tam, v Atlantíde, žili naši predkovia, pretože v skutočnosti európske obyvateľstvo z väčšej časti pochádza z potomkov atlantských národov. Kedysi došlo k sťahovaniu národov zo západu. Zo starovekej Atlantídy, ktorá ležala medzi súčasnou Európou a Amerikou, putovali ďaleko na východ, keď záplavy, ktoré dnes tvoria Atlantický oceán, zachvátili túto skoršiu časť Zeme.

V poslednej tretine atlantského veku sa na severovýchode, v oblasti dnešného Írska, zhromaždila malá kapela reprezentujúca najvyspelejších ľudí tej doby. Celá Atlantída bola pokrytá hustou, ťažkou hmlou a v pamäti germánskych národov bola nazývaná „Niflheim“.

V tejto dávnej dobe, keď bol vzduch neustále zaťažovaný ťažkými masami vody, bol aj život duše úplne iný. Stále existovala starodávna jasnozrivosť; vtedy ľudia mohli vidieť do duchovného sveta. Keď ste niekoho oslovili, pred vašou dušou sa vynorili určité farebné javy, ktoré vám napovedali, či je vám ten muž sympatický alebo nie. Rovnako to bolo so zvieratami; keď ste sa priblížili k zvieraťu, mohli ste posúdiť, či vám škodí alebo nie. V Atlantíde existovala primitívna jasnozrivosť.

Ľudstvo prechádza rôznymi štádiami vývoja; muži nemohli zostať v tej tupej jasnozrivosti; musela prísť dnešná metóda vnímania zmyslami. Stará jasnozrivosť musela na chvíľu upadnúť do úzadia, hoci ju v budúcnosti bude treba získať späť, ako doplnok k súčasnému jasnému dennému vedomiu. To, čo je dnes základom našej vonkajšej kultúry – používanie rozumu, inteligencie – nebolo k dispozícii starým atlantským jasnovidcom; to bolo treba získať. Oči človeka a jeho uši, jeho orgány zmyslového vnímania, sa museli sústrediť na vonkajší svet; vnútorné duchovné oko sa na

chvíľu stiahlo. Migrácia našich predkov na východ bola teda udalosťou spojenou so stratou starodávneho jasnovidectva. V tejto malej skupinke ľudí, žijúcich v susedstve dnešného Írska, sa najprv rozvinula schopnosť počítania, počítania. Ako prví cestovali smerom na východ. A ako sa záplavy hrnuli, stále viac ľudí ich nasledovalo; osídlili pôdu súčasnej Európy. V týchto národoch existovalo dvojité videnie vecí; mali schopnosť pozorovať vonkajší zmyslový svet, počítať, počítať, kombinovať, čo nakoniec umožnilo technický pokrok súčasnosti. No v srdci nosili aj niečo iné – pamäť a túžbu, spomienku na svety, do ktorých nazreli, a túžbu nejakým spôsobom opäť dosiahnuť tento duchovný svet. Veľké množstvo ľudí prinieslo so sebou do Európy pozostatky starovekého jasnovidectva. Mnohí naši európski predkovia, ak sedeli ticho v šere alebo v noci, mohli ešte živo vidieť do duchovného sveta. Mnohí si zachovali nielen pamäť tohto sveta, ale v niektorých výnimočných stavoch dokonca aj schopnosť do neho nahliadnuť. A iní mali charakteristiku, ktorá sa v priebehu evolúcie vytratila oveľa viac, než si človek uvedomuje – charakteristiku, ktorá bola vtedy veľmi bežná a oveľa intenzívnejšia, než si ktokoľvek dnes dokáže predstaviť; Mám na mysli schopnosť dôvery, skutočnej viery. Tí, ktorí vedeli, čo povedať o duchovnom svete, našli vieru, pretože láska a dôvera, najmä v európskych krajinách, boli mocnými silami. Kritický postoj, naliehanie na osobné presvedčenie, s ktorým sa dnes človek stretáva, to nikoho nenapadlo. Keď sa pozrieme na toto staroveké obyvateľstvo, vidíme, že hlboko vo svojich dušiach si plne uvedomovali duchovný svet, ktorý sa skrýva za týmto zmyslovým svetom.

Teraz sa pokúsime pochopiť, ako vzniklo nové vnímanie človeka, ktorý sa pozerá na predmety svojimi zmyslami. Už som naznačil, že sa niečo stalo tej malej skupinke mužov na severe, vďaka ktorým sa počítanie, počítanie, kombinovanie stalo ľudskou schopnosťou. Naznačil som, že éterické telo človeka bolo potom

vtiahnuté do fyzickej hlavy. Kým predtým bola časť éterickej hlavy v oblasti obočia vonku, teraz bola vtiahnutá dovnútra a dve časti sa stali jednou. Tým človek dosiahol sebauvedomenie, ego-vedomie. V atlantskom človeku časť éterickej hlavy, ktorá je dnes zhodná s fyzickou hlavou, premietla ďaleko za hlavu – odtiaľ vhlád človeka do duchovného sveta, jeho jasnozrivosť.

Presuňme sa teraz na chvíľu do duší tejto atlantskej populácie, najprv do tých pravekých čias, keď ľudia ešte mali svoje éterické hlavy ďaleko mimo svojich fyzických hláv, a potom do obdobia Atlantídy, keď sa obe už zhodovali. Atlantčan bol schopný vidieť toto vtiahnutie éterickej hlavy a zdalo sa mu to veľmi zvláštne. Skúsme to priniesť pred naše duše. popíšem ti to.

"Odkiaľ pochádzajú schopnosti, ktoré teraz nadobúdam?" povedal si Atlantčan. "Pochádzajú z vonkajšieho sveta." Predtým videl mimo seba duchovný svet. Bolo to všade okolo neho. Čo mu to ukázalo? Ak by ste sa zrazu mohli stať jasnovidcom v rovnakej miere ako Atlantčan, čo by sa stalo vo vašich dušiach? Všade okolo seba by ste videli duchovné bytosti. Tento fyzický svet by bol obývaný bytosťami astrálnych a duchovných úrovní. V skutočnosti by ste videli tieto bytosti. Odkiaľ by prišli? Prichádzali by cez vaše vlastné schopnosti, schopnosti, ktoré vo vás teraz driemu, ale potom by boli hore. Zdalo by sa vám, ako keby niečo prúdilo z vášho vlastného ja. Ale v minulých dobách toto niečo muselo najprv prúdiť dovnútra. Všetky duchovné predstavy, ktoré je teraz človek schopný získať, boli vtedy živé bytosti mimo neho. Atlantčan sledoval, ako sa do neho tieto bytosti vťahujú. Povedal si: „Začínam vidieť veci očami, počuť zvuky a tóny ušami; Začínam vidieť, čo je vnímateľné zmyslami." Táto schopnosť do neho prúdila zvonku.

Pozrime sa ešte raz na starú Atlantídu. Krajina bola pokrytá veľkými masami vodnej hmly. Táto vodnatá hmľa sa líšila v hustote. Najmä v prvom a poslednom období Atlantídy to bolo v susedstve dnešného Írska iné ako v iných regiónoch. Na juhu bola

táto vodná hmla teplá, ako teplá alebo horúca výparná hmota; smerom na sever to bolo v pohode. Ku koncu Atlantídy sa ochladilo. Bol to tento severský chlad, ktorý ako kúzlom vyvolal v ľuďoch novú víziu, nový život duše. Nikdy by sa schopnosť úsudku, intelekt, nedokázala prvýkrát objaviť v ľudstve v ohnivej žiare juhu. Atlantán v susedstve Írska cítil, ako do neho prúdia zmyslové orgány, orgány, ktoré ho prenikajú schopnosťou vidieť veci mimo neho. Cítil, že za to vďačí ochladzovaniu vzduchu. Vonkajšie vnímanie predmetov je spojené s nervami. Pre každý z našich zmyslových orgánov vychádza nerv z mozgu – jeden do oka, jeden do ucha atď. Tieto nervy, ktoré dnes umožňujú ľuďom priviesť do vedomia zmyslové dojmy, boli nečinné, kým nevzniklo vonkajšie videnie vecí. Atlantský jasnovidec teda videl, ako k nemu prichádzajú sily, ktoré z týchto nervov urobili zmyslové nervy. Celú situáciu prežíval tak, ako mu do hlavy zvonku stekali potoky a následne prenikali do nervov v hlave. Medzi nervami, ktoré boli v tom čase uvedené do činnosti, nervami, ktoré môžeme dodnes anatomicky vystopovať, bolo dvanásť párov. Desať z nich je v niekoľkých častiach ľudskej hlavy, aby uviedli orgány do pohybu... napríklad, keď hýbete očami, existuje očný nerv, ktorý nie je nervom zraku. Z ľudskej hlavy teda vychádza desať párov nervov a dva páry nervov, ktoré sa pohybujú ďalej nadol. A Atlantán cítil, že do neho vstupuje dvanásť prúdov; videl ich. To, čo teraz máte v sebe ako nervy, sa mu zdalo, že je spôsobené dvanástimi prúdmi, ktoré do neho vstupujú. Aj keď je pravda, že za dvanásť nervových vlákien vďačíme tomu, že vzduch sa ochladil, že celý „Niflheim“ sa stal chladnou krajinou, bolo treba aj niečo iné. Doteraz malo srdce úplne inú úlohu. V bytosti, ktorá pred dušou jasnozrivo vykúzlila svoje prostredie, musel byť krvný obeh celkom odlišný od toho, čím sa teraz stal pre tohto Atlantána, keď sa vonkajší svet postupne odhaľoval jeho vonkajším zmyslom. Túto premenu srdca priniesla teplejšia oblasť Atlantídy. Určite si predstavíte ľudí, ktorí začali prechádzať

premenou srdca, zatiaľ čo druhú časť ich povahy stimuloval studený sever.

Prúdy prichádzajúce zo severu premenili ľudské čelo natoľko, že sa človek mohol stať mysliteľom, zmyslovým pozorovateľom. Tieto severné sily pôsobiace na dvanásť prúdov – to je to, čo z človeka urobilo mysliteľa. A teplý prúd mu dával cit, dával mu citlivosť a tiež jeho dnešnú schopnosť žiť v zmysle zmyslov. Keďže srdce sa teraz naplnilo krvou, stalo sa iným orgánom, musela sa zmeniť aj telesná výživa. Pretože so zmenou krvného obehu sa miazga, ktorá ho vyživuje zvonku, musela úplne zmeniť. S človekom sa pracovalo z dvoch strán, takže na jednej strane mohlo vzniknúť fyzické telo schopné stať sa nositeľom mozgu, na druhej strane fyzické časti mohli byť zásobované krvou, ktorú tento premenený človek potreboval. .

Toto všetko prišlo pred starovekým atlantským vidiacim ako obraz. Prílev duchovna bol reprezentovaný ako dvanásť prúdov zostupujúcich zo studeného severu a to, čo preformovalo srdce, bolo to, čo sa tlačilo nahor ako oheň z juhu. Toto bola jeho skutočná astrálna vízia. A mal byť videný obraz toho, čo premenilo fyzického človeka s jeho kostným systémom na človeka, ktorý vidí moderným spôsobom – obraz pračloveka. A opäť obraz pre to, čo ho živilo, obraz zvieracej povahy.

Ako bolo toto všetko predložené ľuďom? Neboli by to schopní pochopiť: stále si zachovali starú jasnozrivosť. Čo bolo potrebné povedať, aby sme im sprostredkovali pravdu vo forme, ktorej rozumeli? To by im bolo treba povedať: „Predtým, ako ste mohli vidieť svet, ktorý teraz poznáte ako svoj svet, nebolo nič iné ako temný, zívajúci priestor ako priepasť; postupne do tohto priestoru premietate obrázky. Ale všetko, čo je vo vesmíre, pochádza z tejto priepasti.“

Toto je staroveký germánsky chaos. Potom veštec povedal: „Od severu sem tieklo dvanásť skutočne viditeľných prúdov a z juhu prichádzali ohnivé iskry – práve to prinieslo novú formu

tráviaceho systému. A pokračoval: „Spojením iskier ohňa s dvanástimi prúdmi vznikli dve bytosti – obrie Ymir a krava Audhumla. Kto je tento obr Ymir? Je to mysliaci človek, ktorý vzišiel z chaosu; on je nové telo, ktoré bolo vytvorené dvanástimi prúdmi. A krava Audhumla je nový výživný prvok. V novom človeku sa spojili obr Ymir a krava Audhumla. Tu máme pôvod germánskej verzie Genezis.

Staroveký druidský kňaz odvodil svoju múdrosť z toho, čo sa skutočne stalo. Vedel, že by mu porozumeli, keby opísal to, čo bolo vidiacemu predstavené v astráli – dvanásť prúdov, ktoré prichádzajú zo severu a tvoria dvanásť párov nervov, a iskry ohňa, ktoré vychádzajú z juhu a spájajú sa s severné prúdy.

A ako je to krásne povedané! Tieto dva svety vznikli zo studeného Niflheimu a horúceho, plameňom šľahajúceho Muspelheimu – tak nám bolo povedané. Niflheim vypúšťa dvanásť prúdov, Muspelheim iskry ohňa. A teraz poďme o krok ďalej.

Vieme, že v momente, keď sa éterické telo hlavy spojilo s hlavou fyzickou, vzniklo ego ako jasné sebauvedomené ego. Samozrejme, že človek sa už cítil byť ego-bytosťou, ale dovtedy mu ego-vedomie nesvitlo. Čo sa mu stalo? Bol to vplyv dvanástich prúdov, ktoré prenikli do jeho hlavy s nervami mozgu; ale bol tu aj vplyv odvodený od spojenia trupu, zvyšku tela, s hlavou – odvodený, teda od kravy Audhumly. Tieto dve veci sa vtedy spojili; môžete to jasne vidieť na ľudskej bytosti. To, čo prišlo z juhu, súvisí so skoršou, celkom odlišnou formáciou, ktorá sa vyvinula z celkom iných ľudských podmienok. Novinkou je sexuálny princíp. To bola jedna vec, ktorá sa v človeku jasne etablovala. Druhá nová vec bola samotná podoba srdca; a tretia vec, ktorá sa v tomto období postupne rozvíjala, bola reč. Aj reč je výtvorom Atlantídy. Bez reči si nemôžete predstaviť vyššiu spiritualitu. Ani na to nemôžete myslieť bez uvedomelej sexuálnej bytosti. Nový človek je teda úžasne organizovaný. Jeho myslenie, jeho videnie vonkajších predmetov je členené v jeho hlave; ako protiváhu k jeho mysleniu

máme vedomú sexualitu, vedomý princíp srdca a vedomú reč, ktorá je vyjadrením jeho vnútorného sveta.

Aj toto všetko je zobrazené na astrálnej rovine, rovnako ako dvanásť prúdov. Vyzerá ako strom s tromi koreňmi – sexualitou, srdcom a rečou. Títo traja sú v komunikácii s hlavou. Nervové prúdy neustále prúdia sem a tam, ako bytosť, ktorá neustále behá hore a dole – ako bytosť, v ktorej sa spodná časť zdá byť v neustálom konflikte s duchovnom. Tieto dva prúdy sú vo vzájomnom neustálom konflikte. Nervové tekutiny neustále tečú zhora a späť. Jasnovidec vidí, že sa to deje. To je skutočne obraz vzniku moderného človeka v príprave na poatlantské časy.

Staroveký druidský kňaz tiež musel hovoriť týmto spôsobom. Musel povedať: "Toto sa dá vidieť, takto to je." Ľudia tomu nerozumeli, ale on im to mohol opísať na obrázku. Preto im povedal: „To, čo dnes v človeku existuje, čo v ňom teraz žije, ego-osobnosť, pochádza z troch zdrojov. Jeden z týchto zdrojov, ktorý existoval predtým, ale až teraz sa dostal do povedomia, pochádza z Niflheimu. Ale práve tento koreň, z ktorého pochádza celý strom, neustále hľadá had. Tento had sa volá Nidhoggr." Človek môže naozaj vidieť, ako tento had hryzie; lebo excesy sexuálneho princípu sú niečím, čo človeka hryzie.

Potom máme druhý koreň, ktorý je tam preto, lebo nový život človeka vychádza zo srdca. Všetko, čo robí, prichádza pod popud jeho srdca; cíti, čo ho robí šťastným alebo nešťastným; cíti prítomnosť a tiež to, čo vďačí tým, s ktorými vyrastá do budúcnosti – srdcom pociťovaný skutočný ľudský údel. A kňazi-mudrci povedali: „Tu je koreň, vedľa ktorého Norni sedia a točia sa – traja Norni, Urdb, Verdhandi a Skuld, minulosť, prítomnosť a budúcnosť.

Tretím koreňom je to, čo človek prežíva ako reč. Preto je Mimirova studňa v tomto koreni - Mimir, ktorý pije nálev múdrosti. A hore nad korunami stromov siahajú do sfér ducha: a z duchovna vychádzajú kvapky plodiacej nervovej tekutiny. Preto bolo

povedané: "Hore je koza, ktorá neustále plodí to, čo je dole." A tento plodiaci princíp bol opísaný aj ako veverička, ktorá sa spúšťa zhora a nesie späť reptanie zdola.

Nový človek v novom svete je ako strom, popol, ktorý má tri korene. Jeden koreň pochádza zo severu, z Niflheimu; druhý z teplého Muspelheimu; a tretí z Mimirovej studne. Zhora ich oplodí koza a veverička zbehne a zospodu sa vráti so sťažnosťami. Celok sa nazýva „svetový popol“ – Yggdrasil. V tomto strome sú zhromaždené kozmické sily. Strom je „nosiťom ega“. Yggdrasil znamená nositeľ ega. „Ygg“ je „ja“ a „drasil“ pochádza z rovnakého koreňa ako nemecké sloveso tragen (niesť).

Teraz si skúste spomenúť, koľko učených a nevedomých, chytrých a hlúpych vysvetlení tohto germánskeho mýtu bolo podaných. Žiadna z nich nemá žiadnu hodnotu pre okultizmus. Pre okultistov platí tvrdenie, že každé znamenie – a dokonca aj príbehy sú znameniami – má svoju realitu v duchovnom svete, a len keď vieme, čo je v súlade s duchovným svetom, poznáme skutočný význam znamení a mýtov. Nikto nemôže oživiť a využiť sily, ktoré sídlia v germánskej vývojovej línii, kto takto nepristupuje k mýtom. Žiadne znamenie nemá v okultizme význam, ktorý nemožno vidieť vo vyššom svete, a staroveké mýty sú znameniami, skutočnosťami. Ak dokážeme rozlúštiť písmo, zahľadíme sa hlboko do minulých vekov a zároveň nás mýty plodia. Naša abstraktná veda môže poukázať na dvanásť párov nervov: okultista nás vedie do celého kozmického spojenia. A takto sa celé spojenie vyjasní, ako symbol pre skryté duchovno. Preto okultista hovorí: „Ak sa človek správne pozná, vie, že je symbolom.“

Človek sám ako pominuteľná bytosť je symbolom pre niečo, čo je nehynúce. Ale keď spozná neporušiteľné, svitne v ňom uznanie jeho vlastného neporušiteľného jadra.